

Provinciale Staten

Clustercode CULT

Ons kenmerk DOC-00682958

Uw kenmerk -

Bijlage(n) 1

Behandeld -

Maastricht 10 september 2024

Verzonden 12 september 2024

Onderwerp

Sonderend stuk concept actieplan vrijwilligers (i.r.t. toezegging [9472](#)).

Geachte Staten,

Bijgaand wordt u het concept actieplan vrijwilligers aangeboden, ten behoeve van de sonderende bespreking tijdens de vergadering van de Statencommissie Economie en Samenleving op 4 oktober 2024. Wij dragen hiermee bij aan de maatschappelijke opgave 'Het vergroten van de sociale cohesie en gemeenschapszin', zoals beschreven in lijn 6.2.3 van het beleidskader Samen leven en bestaanszekerheid 2024-2027, en beschouwen hiermee toezegging [9472](#) als uitgevoerd.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

Sonderend stuk – 1 minuut versie

1. Onderwerp

Sonderend stuk concept actieplan vrijwilligers (i.r.t. toezegging [9472](#)).

2. Inleiding/aanleiding incl. beoogd resultaat

Hierbij wordt u het concept actieplan vrijwilligers aangeboden, dat tijdens de vergadering van de Statencommissie Economie en Samenleving op 4 oktober 2024 sonderend zal worden besproken. Dit actieplan beschrijft in een aantal uitgangs- en actiepunten de uitvoering van een provinciale vrijwilligersaanpak, die impact heeft op de Limburgse vrijwilligers, vrijwilligersinitiatieven en -organisaties en ondersteuningsstructuur rondom de vrijwillige inzet. In het door u op 5 april 2024 vastgestelde beleidskader Samen leven en bestaanszekerheid 2024-2027 is het actieplan vrijwilligers opgenomen als een van de onderliggende activiteiten met als doel de maatschappelijke opgave 'Vergroten van de sociale cohesie en gemeenschapszin'. Het voorliggende concept actieplan vrijwilligers geeft uitvoering aan deze activiteit uit de doelenboom van dit beleidskader (lijn 6.2.3).

Bij de behandeling van het beleidskader Samen leven en bestaanszekerheid 2024-2027 is toezegging [9472](#) 'Toesturen actieplan vrijwilligers als sonderend stuk' gedaan. Wij beschouwen met het u voorleggen van het concept actieplan vrijwilligers deze toezegging als uitgevoerd.

3. Bevoegdheid

Op het gebied van vrijwilligers en de vrijwillige inzet heeft Provincie Limburg geen wettelijke taak of bevoegdheid. De rol- en taakopvatting binnen dit beleidsterrein is dus autonoom van aard en bekrachtigd in het beleidskader Samen leven en bestaanszekerheid 2024-2027, dat op 5 april 2024 is vastgesteld door Provinciale Staten. Het (proces van) vaststellen en uitvoeren van het actieplan vrijwilligers is aan de Gedeputeerde Staten. Provinciale Staten heeft geen formele bevoegdheid hierin, maar wordt conform toezegging [9472](#) de mogelijkheid geboden om sonderend input te geven aan het actieplan.

4. Verzoek aan de Statencommissie de navolgende vragen te beantwoorden

1. Bent u van mening dat met het voorliggende concept actieplan vrijwilligers bij wordt gedragen aan de maatschappelijke opgave 'Het vergroten van de sociale cohesie en gemeenschapszin', zoals beschreven in lijn 6.2.3 van het beleidskader Samen leven en bestaanszekerheid 2024-2027?
2. Bent u van mening dat het maatschappelijke vraagstuk rondom de vrijwillige inzet breed genoeg (mede i.r.t. andere beleidskaders) wordt beschouwd?
3. Geeft het concept actieplan vrijwilligers u nog aanleiding tot het maken van opmerkingen en/of het doen van aanbevelingen?

5. Risico's / toets duurzaamheidparagraaf

Zoals ook in het beleidskaders Samen leven en bestaanszekerheid 2024-2027 staat beschreven, is er sprake van een groeiend tekort aan vrijwilligers die we van oudsher kennen. Ook verandert de vorm van de vrijwillige inzet; waar de vrijwillige inzet eerst meer structureel van aard was, zien we nu meer behoefte aan flexibiliteit en incidentele taken vanuit de vrijwilliger. Hoewel Provincie Limburg deze maatschappelijke ontwikkelingen niet kan wegnemen en op het gebied van vrijwilligers en de vrijwillige inzet geen wettelijke taak of bevoegdheid heeft, probeert het actieplan vrijwilligers wel genoemde opgaves te borgen. De slagingskans en duurzame uitrol van het actieplan vrijwilligers is daarom afhankelijk van de samenwerking met externe partijen. Het plan is ondersteunend en versterkend aan en aanvullend op ontwikkelingen en de (vernieuwings)kracht van verschillende sectoren, die samen met, voor en door vrijwilligers opereren. De rol van de Provincie is hierbij met name verbindend, faciliterend en ondersteunend van aard. Het afzien van een samenwerking vanuit deze externe partijen met de Provincie en / of het beëindigen van de samenwerking tijdens het uitvoeringsproces, kunnen risico's vormen voor de uitvoering van het actieplan vrijwilligers. Dit geldt tevens voor mogelijke toekomstige maatschappelijke

ontwikkelingen op het gebied van vrijwilligers en de vrijwillige inzet. Gezien de aard en het doel van het actieplan vrijwilligers is toetsing aan de duurzaamheidsparagraaf niet aan de orde.

Sonderend stuk

1. Onderwerp

Sonderend stuk concept actieplan vrijwilligers (i.r.t. toezegging [9472](#)).

2. Inleiding/aanleiding incl. beoogd resultaat

Inleiding

Hierbij wordt u het concept actieplan vrijwilligers aangeboden, dat tijdens de vergadering van de Statencommissie Economie en Samenleving op 4 oktober 2024 sonderend zal worden besproken. Dit actieplan beschrijft in een aantal uitgangs- en actiepunten de uitvoering van een provinciale vrijwilligersaanpak, die impact heeft op de Limburgse vrijwilligers, vrijwilligersinitiatieven en -organisaties en ondersteuningsstructuur rondom de vrijwillige inzet.

Aanleiding

In het door u op 5 april 2024 vastgestelde beleidskader Samen leven en bestaanszekerheid 2024-2027 is het actieplan vrijwilligers opgenomen als een van de onderliggende activiteiten met als doel de maatschappelijke opgave 'Vergroten van de sociale cohesie en gemeenschapszin'. Het voorliggende concept actieplan vrijwilligers geeft uitvoering aan deze activiteit uit de doelenboom van dit beleidskader (lijn 6.2.3).

Toezegging

Bij de behandeling van het beleidskader Samen leven en bestaanszekerheid 2024-2027 is toezegging [9472](#) 'Toesturen actieplan vrijwilligers als sonderend stuk' gedaan. Wij beschouwen met het u voorleggen van het actieplan vrijwilligers deze toezegging als uitgevoerd.

Output / Outcome

Ter sondering wordt u aangeboden het concept actieplan vrijwilligers met als inhoudelijk doel: het verkrijgen van input en draagvlak vanuit uw Statencommissie voor dit plan.

U wordt een domein-overstijgend concept actieplan geboden met als maatschappelijk doel: het aantrekkelijker maken van vrijwillige inzet om zo meer vrijwilligers te activeren; en het (administratief) ontzorgen van vrijwilligers.

Proces

Het coalitieakkoord Elke Limburger telt! 2023-2027 en het beleidskader Samen leven en bestaanszekerheid 2024-2027 dienden als startpunt voor de verkenning naar mogelijke uitgangs- en actiepunten en opzet van het concept actieplan vrijwilligers. Aangezien de vrijwillige inzet in uiteenlopende sectoren verankerd ligt, zijn er verschillende gesprekken gevoerd in deze verkenning vanuit een integraal en domein-overstijgend oogpunt. Hierbij staat het perspectief van de vrijwilliger centraal. Er is intern inhoudelijk gesproken met team kunsten en erfgoed (Cluster Cultuur), Cluster Strategie en Communicatie, Cluster Wonen en Leefomgeving, Cluster Natuur en Water en Cluster Plattelandsontwikkeling. Daarnaast zijn er verkennende gesprekken gevoerd met partijen en belanghebbenden uit het sociaal domein, de cultuur- en erfgoedsector, de sportsector en medeoverheden. Het concept actieplan vrijwilligers is het resultaat van deze gesprekken en verkenning naar actuele thematieken, bekeken vanuit de behoeftes van de vrijwilligers.

3. Bevoegdheid

Het onderwerp 'vrijwilligers' en het opstellen van een actieplan vrijwilligers valt onder autonoom beleid in de beleidsperiode 2024-2027. Bij de behandeling van het beleidskader Samen leven en bestaanszekerheid 2024-2027 in Provinciale Staten op 5 april 2024 is toegezegd dit actieplan vrijwilligers sonderend aan u voor te leggen (toezegging [9472](#)). Opbrengsten uit deze sonderende sessie zullen worden meegenomen in het definitieve actieplan vrijwilligers, dat daarna door Gedeputeerde Staten zal worden vastgesteld. Provinciale Staten hebben geen formele bevoegdheid hierin. U wordt waar aangewezen geïnformeerd over de stand van zaken wat betreft de verdere uitvoering van het actieplan

vrijwilligers via de reguliere Planning&Control-cyclus, via mededelingen portefeuillehouder en / of informerende stukken.

4. Verzoek aan de Statencommissie de navolgende vragen te beantwoorden

1. Bent u van mening dat met het voorliggende concept actieplan vrijwilligers bij wordt gedragen aan de maatschappelijke opgave 'Het vergroten van de sociale cohesie en gemeenschapszin', zoals beschreven in lijn 6.2.3 van het beleidskader Samen leven en bestaanszekerheid 2024-2027?
2. Bent u van mening dat het maatschappelijke vraagstuk rondom de vrijwillige inzet breed genoeg (mede i.r.t. andere beleidskaders) wordt beschouwd?
3. Geeft het concept actieplan vrijwilligers u nog aanleiding tot het maken van opmerkingen en/of het doen van aanbevelingen?

5. Risico's

Zoals ook in het beleidskaders Samen leven en bestaanszekerheid 2024-2027 staat beschreven, is er sprake van een groeiend tekort aan vrijwilligers die we van oudsher kennen. Ook verandert de vorm van de vrijwillige inzet; waar de vrijwillige inzet eerst meer structureel van aard was, zien we nu meer behoefte aan flexibiliteit en incidentele taken vanuit de vrijwilliger. Hoewel Provincie Limburg deze maatschappelijke ontwikkelingen niet kan wegnemen en op het gebied van vrijwilligers en de vrijwillige inzet geen wettelijke taak of bevoegdheid heeft, probeert het actieplan vrijwilligers wel genoemde opgaves te borgen. De slagingskans en duurzame uitrol van het actieplan vrijwilligers is daarom afhankelijk van de samenwerking met externe partijen. Het plan is ondersteunend en versterkend aan en aanvullend op ontwikkelingen en de (vernieuwings)kracht van verschillende sectoren, die samen met, voor en door vrijwilligers opereren. De rol van de Provincie is hierbij met name verbindend, faciliterend en ondersteunend van aard. Het afzien van een samenwerking vanuit deze externe partijen met de Provincie en / of het beëindigen van de samenwerking tijdens het uitvoeringsproces, kunnen risico's vormen voor de uitvoering van het actieplan vrijwilligers. Dit geldt tevens voor mogelijke toekomstige maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van vrijwilligers en de vrijwillige inzet.

Om deze risico's te mitigeren, is er tijdens de totstandkoming van het concept actieplan gesproken met verschillende partijen en belanghebbenden uit het sociale domein, de cultuur- en erfgoedsector, de sportsector en medeoverheden. Deze gesprekspartners en mogelijk andere actoren zullen betrokken blijven worden bij de uitvoering van de verschillende actiepunten van het plan. Daarnaast zal er draagvlak voor het actieplan vrijwilligers worden gezocht door middel van een feestelijke lancering van dit plan, zie hiervoor punt 14 van deze sonderende notitie.

6. Toelichting / kernargumenten/ onderbouwing

U wordt verwezen naar bijlage 1: het concept actieplan vrijwilligers inclusief bijlagen. Hierna volgt een nadere toelichting op een aantal specifieke onderdelen.

Breedte en diversiteit van de vrijwillige inzet

De vrijwillige inzet kent vele vormen en rollen. Deze breedte en diversiteit van de vrijwillige inzet is lastig te vangen in één uitvoeringskader. Dit actieplan biedt een aanvulling en versterking op de verschillende, inspirerende vrijwilligersinitiatieven die wij hebben in Limburg, waarbij samenwerking met de ondersteuningsstructuur rondom de vrijwilliger van groot belang is. De organisaties behorende tot deze structuur zitten namelijk dicht op vrijwilligers- en bewonersinitiatieven en spreken de taal van de vrijwilligers. In bijlage 1 van het concept actieplan vrijwilligers wordt u meegenomen in de algemene behoeftes van vrijwilligers en actuele thematieken rondom de vrijwillige inzet aan de hand van gesprekken die zijn gevoerd met organisaties en betrokkenen uit de volgende domeinen: sociaal, cultuur en erfgoed, sport en medeoverheden.

Raakvlakken andere beleidsdomeinen Provincie

Hoewel het actieplan vrijwilligers behoort tot een van de activiteiten uit de doelenboom van het beleidskader Samen leven en bestaanszekerheid 2024-2027, is er in de totstandkoming van dit concept

plan getracht een integraal perspectief te bieden op de voorliggende opgave. In dit kader wordt een dwarsverband gelegd met het beleidskader Cultuur en erfgoed voor iedereen 2024-2027 inzake de ondersteuning van vrijwilligersinitiatieven en bovenlokale evenementen. Daarnaast zijn er ook raakvlakken met de andere beleidskaders te constateren, aangezien de vrijwillige inzet in alle domeinen van de samenleving verankerd is en de rol en vorm van de vrijwilliger zeer divers en breed is. Zo staat het actieplan vrijwilligers ook in relatie tot de beleidskaders Provincie midden in de samenleving 2024-2027 en Leefbare steden en dorpen 2024-2027, met betrekking tot de volgende thema's: de vermindering van regeldruk en de (sociale) leefbaarheidsaanpak. De gecoördineerde aanpak inzake regeldruk van de Provincie is geen integraal onderdeel van het actieplan vrijwilligers, maar een separaat traject. Raakvlakken tussen beide opgaves worden actief gedeeld en meegenomen in de verdere uitwerking. Binnen het beleidskader Samen leven en bestaanszekerheid is er ook nog een koppeling te maken met de integrale wijken- en dorpenaanpakken. Deze opgaves, thema's en uitvoeringskaders zijn in ontwikkeling, waardoor afstemming, heldere afspraken en afbakening van belang zijn op de gebieden waar aanknopingspunten zijn met en vanuit het actieplan vrijwilligers.

Uitvoering actieplan vrijwilligers

Zoals bij punt 5 reeds is aangegeven, is de slagingskans en duurzame uitrol van het actieplan vrijwilligers afhankelijk van de samenwerking met externe partners. Vanwege de breedte en diversiteit van de vrijwillige inzet en de raakvlakken met andere beleidsdomeinen van de Provincie zal er in de uitvoering van het actieplan, na de definitieve vaststelling, gestart worden met de samenwerking met een denktank. Deze denktank zal in ieder geval bestaan uit partners uit het sociaal domein en voortvloeien uit al bestaande netwerken en kennistafels. Hoewel het actieplan vrijwilligers domein-overstijgend is ingestoken, zal in de concrete uitvoering van het actieplan niet iedere vorm van de vrijwillige inzet en / of domein van de samenleving waarin vrijwilligers actief zijn, kunnen worden geborgd. Ten behoeve van de afbakening en haalbaarheid van het actieplan zullen daarom in deze uitvoering scherpe keuzes moeten worden gemaakt.

7. Afweging van alternatieven en motivering gemaakte keuze / toets duurzaamheidparagraaf

Voor de motivering van gemaakte keuzes wordt u verwezen naar punten 2 en 6 van dit sonderend stuk. Gezien de aard en het doel van het actieplan vrijwilligers is toetsing aan de duurzaamheidsparaagraaf niet aan de orde.

8. Relatie met Programmabegroting – financiële aspecten

Het beleid inzake het actieplan vrijwilligers valt onder Begrotingsprogramma 2. Samen leven en bestaanszekerheid, 2.1. Sociale agenda, 2.1.1. Sociale Agenda van de Programmabegroting 2024.

9. Juridische aspecten – deregulering

Niet van toepassing.

10. Verbindingslijnen en andere visies

De inhoudelijke en maatschappelijke uitgangs- en actiepunten van het actieplan vrijwilligers leggen verbinding met andere sectoren (zoals onder meer het sociale domein, medeoverheden en de cultuur- en erfgoedsector) en met de (regionale) Limburgse samenleving.

11. Verdere planning, procedure en uitvoering

Na de sonderende bespreking van het concept actieplan vrijwilligers zal er gestart worden met de concretisering en uitvoering van het plan. Hierbij is er oog voor het opstellen van realistische en haalbare doelen en tijdspad per actiepunt. Verwachting is dat het definitieve actieplan vrijwilligers door Gedeputeerde Staten in Q4 van dit jaar kan worden vastgesteld, zodat we in Q1 van 2025 uitvoering kunnen geven aan het plan. De volgende actiepunten zullen dan in ieder geval als eerste nader worden verkend:

Uitgangspunt 1: Waardering:

- ➔ **Actie:** We besteden via de (sociale media) kanalen van de Provincie gedurende het hele jaar aandacht aan de diversiteit van de vrijwillige inzet, waarbij we een vrijwilliger, een vrijwilligersinitiatief, relevante thematieken of een inspirerende aanpak rondom de vrijwillige inzet in de belangstelling van het publiek brengen. Wij betrekken hierbij tevens de kanalen en platforms van relevante externe partijen.
- ➔ **Actie:** We verkennen welke (mogelijke) rol vrijwilligers spelen in Limburgse aandachtswijken, dorpen en buurten. Dit door, in de ontwikkeling van de nieuwe integrale wijken- en dorpenaanpakken en sociale leefbaarheidsaanpak van de Provincie, betrokkenen nadrukkelijk te vragen naar deze (mogelijke) rol. Hiermee onderzoeken wij of en op welke manier de waardering van vrijwilligers kan worden meegenomen in deze aanpakken.

Uitgangspunt 2: Ontzorgen en praktische ondersteuning:

- ➔ **Actie:** Wij bekijken doorlopend hoe wij nieuwe subsidieregelingen, die relevant zijn voor vrijwilligers, laagdrempeliger en toegankelijker kunnen maken. Hierbij wordt er een koppeling gemaakt met de sociale leefbaarheidsaanpak van de Provincie.

Uitgangspunt 5: Kennisdeling

- ➔ **Actie:** Wij betrekken in de uitvoering van het actieplan vrijwilligers een externe denktank van organisaties uit voornamelijk het sociaal domein, die onderdeel zijn van de ondersteuningsstructuur rondom de vrijwillige inzet. Voor de samenstelling van de denktank zullen wij kijken naar een aansluiting bij al bestaande netwerken en kennistafels. Periodiek zullen wij in gesprek blijven gaan met deze denktank om concrete invulling te geven aan de afzonderlijke actiepunten; ze denken hierbij mee en hebben uitvoeringskracht. De denktank speelt ook een rol in de verschillende evaluatie-momenten van dit actieplan.

U wordt waar aangewezen geïnformeerd over de stand van zaken wat betreft de verdere uitvoering via de reguliere Planning&Control-cyclus, via mededelingen portefeuillehouder of informerende stukken.

12. Periodieke informatie/sturingsinformatie

X Via Jaarstukken en Begroting

- ☐ Paragraaf Projecten
- ☐ Paragraaf Financieringen
- ☐ Paragraaf Verbonden Partijen
- ☐ Paragraaf Bedrijfsvoering
- X Programmaverantwoording

☐ Voortgangsrapportages Regeling grote Projecten

13. Evaluatie

Conform de afspraken die zijn gemaakt rondom voortgangsrapportages, monitoring en bijsturing, zoals geformuleerd in het beleidskader Samen leven en bestaanszekerheid 2024-2027, zal de evaluatie van het actieplan vrijwilligers waar aangewezen op reguliere wijze plaats vinden. Om aan te sluiten bij de organisatie-brede ontwikkeling op het gebied van 'databedreven werken' wordt samengewerkt met het Datateam Samen leven en bestaanszekerheid om de benodigde data ten behoeve van voortgangsrapportage van het indicatorenplan duurzaam te ontsluiten. Deze indicator raakt meerdere beleidskaders en samen met de andere datateams wordt de relevante data ontsloten en geborgd in het nieuw in te richten technisch datafundament.

14. Communicatie

Het concept actieplan vrijwilligers met uitgangs- en actiepunten (zie bijlage 2 bij dit sonderend stuk), en (voorlopige) vormgeving ervan, raakt de beleving van de vrijwilliger en is in die zin daarom in eerste instantie niet hoofdzakelijk gericht op (interne) beleidsontwikkeling. Het actieplan tracht duidelijk en helder te laten zien wat de Provincie de komende periode 2024-2027 gaat doen inzake vrijwilligers en de vrijwillige inzet. De concrete uitwerking van de actiepunten zullen nog in ontwikkeling blijven, aangezien hierin de samenwerking met externe partijen en actualiteiten een belangrijke rol spelen. De bijlagen van

het actieplan dienen als verdieping en achtergrondinformatie. Het opgemaakte actieplan vrijwilligers zal na definitieve vaststelling feestelijk worden gelanceerd tijdens een daarvoor passend(e) evenement / activiteit. Op dit moment wordt er onderzocht of deze lancering kan plaats vinden op de Dag van de Vrijwilliger op 7 december 2024, of in de week daarvoor. Gesprekken hierover lopen met de externe partijen die betrokken waren bij de verkenningssessie ten behoeve van het actieplan vrijwilligers, zie hiervoor bijlage 3 van het concept actieplan inclusief bijlagen. Tevens wordt er bekeken of u rondom dit moment ook betrokken kan worden, mogelijk in de vorm van een presentatie.

15. Meegezonden bijlagen

Bijlage 1: Concept actieplan vrijwilligers inclusief bijlagen.

Bijlage 2: Concept actieplan vrijwilligers exclusief bijlagen, publieksversie.

provincie
Limburg

Limburgs actieplan vrijwilligers

Inhoudsopgave

Actieplan vrijwilligers	3
Bijlage 1 Verdieping rond maatschappelijke opgave: de vrijwillige inzet	10
Bijlage 2 Landschapsschets en rol van de Provincie	13
Bijlage 3 Lijst met gesprekspartners en relevante achtergrondinformatie	16

Limburgs actieplan vrijwilligers

De Provincie zet zich de komende jaren in voor Limburgse vrijwilligers, vrijwilligersinitiatieven en -organisaties en ondersteuningsstructuur rondom de vrijwillige inzet. Ons startpunt hierbij zijn de behoeftes van de vrijwilligers zelf. Wij hebben deze behoeftes vertaald in een viertal uitgangspunten, die de basis vormen van dit actieplan. Per uitgangspunt nemen we verschillende acties in de periode 2024-2027.

Uitgangspunt 1

Waardering

Erkenning en waardering geven voor de inzet van vrijwilligers is van groot belang. Dit zorgt niet alleen voor een duurzamere samenwerking, maar ook voor een goede verstandhouding waarin aandacht is voor elkaar. Aangezien iedere vrijwilliger vanuit een eigen intrinsieke motivatie een bijdrage levert, kent de manier van waarderen vele vormen.

Actie:

Binnen de verschillende uitgangs- en actiepunten van het actieplan vrijwilligers zetten wij actief de behoeftes van vrijwilligers centraal, evenals de waardering voor hun inzet.

Actie:

We besteden via de (sociale media) kanalen van de Provincie gedurende het hele jaar aandacht aan de diversiteit van de vrijwillige inzet, waarbij we een vrijwilliger, een vrijwilligersinitiatief, relevante thema-tieken of een inspirerende aanpak rondom de vrijwillige inzet in de belangstelling van het publiek brengen. Wij betrekken hierbij tevens de kanalen en platforms van relevante externe partijen.

Actie:

We verkennen welke (mogelijke) rol vrijwilligers spelen in Limburgse aandachtswijken, dorpen en buurten. Dit door, in de ontwikkeling van de nieuwe integrale wijken- en dorpenaanpakken en sociale leefbaarheidsaanpak van de Provincie, betrokkenen nadrukkelijk te vragen naar deze (mogelijke) rol. Hiermee onderzoeken wij of en op welke manier de waardering van vrijwilligers kan worden meegenomen in deze aanpakken.

Uitgangspunt 2:

Ontzorgen en praktische ondersteuning

Er worden steeds meer (rand)taken bij vrijwilligers belegd, waardoor ze minder tijd hebben om datgene te doen waarvoor ze zich graag willen inzetten. Verhoogde administratieve druk en meer bureaucratische processen zorgen voor een hogere belasting op de vrijwilliger. Zo ook het aanvragen van financiële steun voor initiatieven. Door aandacht te hebben voor het ontzorgen van de vrijwilliger, kan er meer ruimte ontstaan voor de daadwerkelijke inzet voor iemand anders en / of de samenleving vanuit de vrijwilliger.

Actie:

Wij bekijken doorlopend hoe wij nieuwe subsidierege-lingen, die relevant zijn voor vrijwilligers, laagdrempeliger en toegankelijker kunnen maken. Hierbij wordt er een koppeling gemaakt met de sociale leefbaarheidsaanpak van de Provincie.

Actie:

Wij verkennen de samenwerking met één sociaal fonds dat dicht op vrijwilligers- en bewonersinitiatieven staat, de taal van de vrijwilligers spreekt en toegankelijk en laagdrempelig met cofinanciering initiatieven kan ondersteunen.

Uitgangspunt 3:

Vermindering regeldruk

In het verlengde van uitgangspunt 2 ligt de vermindering van regeldruk. Hoewel dit effect heeft op de vrijwilliger, is dit een belangrijk onderdeel van onze eigen taak als dienstbare en responsieve overheid. Centraal hierbij staat: luisteren naar wat er leeft en ervoor zorgen dat wetgeving, beleid en uitvoering meer één geheel vormen. Daarnaast speelt regeldruk ook in sterk toenemende mate een rol in de uitvoeringskracht van gemeentes.

Actie:

In de verkenning van de Provincie naar de vermindering van regeldruk voor burgers in de dienstverlening van overheden, nemen wij de organisatie van boven-lokale evenementen door vrijwilligers en de (mogelijke) knelpunten die zij ervaren als thema mee. Zo halen wij belangrijke output op in gesprek met gemeentes, die we kunnen inzetten voor de aanscherping van het actieplan vrijwilligers binnen dit uitgangspunt.

Uitgangspunt 4:

Aandacht voor intrinsieke motivatie in werving en behoud vrijwilligers

De vrijwillige inzet is steeds minder van structurele aard met vastomlijnde taken. Vrijwilligers vinden flexibiliteit en regie over hun eigen tijd belangrijk. Dit betekent dat in de strategieën voor de manier van werving en behoud van vrijwilligers hiervoor oog moet zijn om de vrijwillige inzet te (blijven) waarborgen.

Actie:

Via onze subsidierelaties brengen wij in kaart welke opgaves er zijn ten aanzien van de werving en het behoud van vrijwilligers, maar ook welke inspirerende en effectieve best practices er al reeds zijn voor deze opgaves. Door een enquête halen wij deze informatie bij onze subsidierelaties uit verschillende domeinen op en wij houden interviews ter verdieping. Vervolgens brengen wij organisaties samen om kennis en ervaring op dit gebied met elkaar te delen. Wij vragen hierbij aan organisaties die met vrijwilligers samenwerken om oog te hebben voor de behoeftes van de individuele vrijwilliger in de ontwikkeling of aanpassing van deze strategieën.

Uitgangspunt 5:

Kennisdeling

Van elkaar kun je leren. Het uitwisselen van ervaring en kennis is voor iedereen belangrijk om te (blijven) ontwikkelen. Niet alleen voor de vrijwilliger of (vrijwilligers)organisatie, maar ook voor ons als Provincie. Op deze manier versterken we elkaar op het gebied van actuele thematieken die van belang zijn voor vrijwilligers.

Actie:

Wij betrekken in de uitvoering van het actieplan vrijwilligers een externe denktank van organisaties uit voornamelijk het sociaal domein, die onderdeel zijn van de ondersteuningsstructuur rondom de vrijwillige inzet. Voor de samenstelling van de denktank zullen wij kijken naar een aansluiting bij al bestaande netwerken en kennistafels. Periodiek zullen wij in gesprek blijven gaan met deze denktank om concrete invulling te geven aan de afzonderlijke actiepunten; ze denken hierbij mee en hebben uitvoeringskracht. De denktank speelt ook een rol in de verschillende evaluatie-momenten van dit actieplan.

Actie:

Wij onderzoeken op welke manier we organisaties beter kunnen ondersteunen die evenementen organiseren, waarbij verschillende groepen vrijwilligers samen komen en kennis wordt gedeeld over actuele thematieken die relevant zijn voor vrijwilligers.

Actie:

Wij bekijken op welke manier wij actief ondersteuning kunnen leveren aan de kennisuitwisseling tussen en voor vrijwilligers en vrijwillige besturen. Wij onderzoeken hierbij de mogelijkheid tot het bieden van een financiële bijdrage, eventueel in de vorm van vouchers die kunnen worden ingezet voor het opdoen van meer en nieuwe kennis.

Bijlagen

Verdieping rond maatschappelijke opgave: de vrijwillige inzet

1.1. Aanleiding

Zowel in het coalitieakkoord Elke Limburger telt! 2023-2027 en in het beleidskader Samen leven en bestaanszekerheid 2024-2027 staat het maatschappelijke vraagstuk rondom de vrijwillige inzet uitgebreid toegelicht. Wij vinden de rol van de vrijwilliger cruciaal in de sociale infrastructuur van onze leefomgeving. Van ondersteuner op een school, verzorger, ervaringsdeskundige, coach bij de lokale sportclub, gids, houthakker, afvalverzamelaar, chauffeur op de wensbus, amateur bij een fanfare, onbezoldigd bestuurslid, tot initiatiefnemer van het buurtfeest; de vrijwillige inzet kent vele vormen en rollen. Deze breedte en diversiteit van de vrijwillige inzet is lastig te vangen in één uitvoeringskader.

Het actieplan vrijwilligers is daarom vanuit een integrale invalshoek opgezet, waarbij het perspectief van de vrijwilliger centraal staat. Intrinsieke motivaties, passies en relaties liggen ten grondslag aan de inzet van een vrijwilliger. Deze individuele beweegredenen van een vrijwilliger leiden tot het onbetaald en onverplicht inzetten voor anderen en de samenleving. Aangezien er vrijwilligers zijn in alle domeinen van onze samenleving, kent het actieplan raakvlakken met de andere beleidskaders van de Provincie, waaronder: Cultuur en erfgoed voor iedereen 2024-2027, Provincie midden in de samenleving 2024-2027 en Leefbare steden en dorpen 2024-2027.

Dit actieplan biedt een aanvulling en versterking op de verschillende, inspirerende vrijwilligersinitiatieven die wij hebben in Limburg, waarbij samenwerking met de ondersteuningsstructuur rondom de vrijwilliger van groot belang is. Dit hoofdzakelijk om de vrijwillige inzet aantrekkelijker te maken en zo meer vrijwilligers te activeren, evenals het (administratief) ontzorgen van vrijwilligers.

1.2. Actuele thematieken en behoeftes

Om ons perspectief op de vrijwillige inzet te actualiseren en te verbreden, en zo de uitgangs- en actiepunten van dit plan te kunnen formuleren, hebben wij in een reeks gesprekken en een verkenningssessie met organisaties en betrokkenen uit een aantal domeinen dit nader verkend. In deze gesprekken is er met name stilgestaan bij de volgende vragen:

1. Welke behoeftes leven er bij vrijwilligers?
2. Wat zijn actuele thematieken die er spelen rondom de vrijwillige inzet?
3. Kan de Provincie een rol spelen in deze behoeftes en thematieken, en zo ja hoe?

Hieronder zijn de terugkoppelingen van de gesprekken en verkenningssessie met deze organisaties en betrokkenen opgenomen. Het betreffen hierbij beknopte samenvattingen, waarbij wij ons aan de hand van de bovenstaande vragen op de hoofdlijnen hebben gericht. Een overzicht van de gesprekspartners is te vinden in bijlage 3 van dit actieplan.

1.2.1. Sociaal domein

Maatschappelijke organisaties vormen een breed netwerk en zijn een belangrijk onderdeel van onze sociale infrastructuur. Zij brengen mensen met elkaar in verbinding en helpen hen mee te doen in hun omgeving. Daarbij komen zij vaak in contact met lokale vrijwilligers en bijzondere vrijwilligersinitiatieven. De maatschappelijke organisaties nemen verschillende rollen aan ten opzichte van de vrijwillige inzet; zij dienen als vraagloket, bieden ondersteuning, zijn intermediair, maken vrijwilligersbeleid, delen kennis en werken zelf ook veelal samen met vrijwilligers.

De maatschappelijke organisaties constateren verschillende uitdagingen voor henzelf en hun partners omtrent de vrijwillige inzet. De vrijwillige inzet is volgens hen sterk aan het veranderen. Waar in het verleden vrijwilligers doorgaans zich voor een langdurige periode verbonden aan organisaties en initiatieven, heeft de vrijwilliger van nu meer behoefte aan flexibiliteit, incidentele projecten en taken en het opdoen van ervaring voor persoonlijke doelen. Dit betekent dat organisaties die samenwerken met vrijwilligers mee moeten bewegen in deze veranderende inzet en oog moeten (blijven) houden voor individuele behoeftes van vrijwilligers. Deze ontwikkeling gaat gepaard met een aantal actuele thema's die spelen bij de maatschappelijke organisaties, namelijk: de vorm van waardering voor de vrijwilliger en strategieën voor de werving en het behoud van vrijwilligers. De maatschappelijke organisaties zien dat, net zoals de vrijwilliger er in vele vormen en maten is, ook de manier van waarderen van de vrijwillige inzet niet uniform kan worden ingestoken. Ervaring leert dat iedere vrijwilliger een eigen behoefte heeft ten aanzien van de waardering voor de inzet. Dit kan variëren van een schouderklopje, attent cadeautje, het verkrijgen van meer eigenaarschap tot een gezellig (reflectie)gesprek. Opvallend is dat waardering in de vorm van een financiële bijdrage vaak door vrijwilligers niet zozeer als van belang wordt gezien. Op het gebied van de strategieën voor de werving en het behoud van vrijwilligers van maatschappelijke organisaties spelen tevens de individuele behoeftes van vrijwilligers een rol. Het is voor organisaties (soms) lastig om de juiste strategieën vorm te geven om vrijwilligers aan hen te (blijven) binden. Het instrumenteel inzetten van vrijwilligers hierbij wordt gezien als een valkuil. Een goed besef van waarom vrijwilligers hun inzet geven

en wat daarvoor per persoon / doelgroep voor nodig is, is daarom een cruciale factor in de slagingskans van deze strategieën.

Sommige organisaties hebben hier al meer concrete stappen in gezet in vergelijking met andere organisaties, daarom is kennisuitwisseling belangrijk om zo elkaar te inspireren en te versterken. Dit met het uiteindelijke doel om de vrijwilliger zelf zoveel mogelijk te leren kennen, enthousiasmeren en de samenwerking te bevorderen. Goede en duidelijke afspraken maken, maar ook een kritische, doorlopende toetsing hiervan, zijn in deze samenwerking van belang volgens de maatschappelijke organisaties. Zij zien een rol voor de Provincie onder meer in het faciliteren van deze kennisuitwisseling.

Ook landelijke (branche)organisaties die opereren in de sociale infrastructuur herkennen deze uitdagingen. Aanvullend erkennen zij, net zoals de maatschappelijke organisaties dat ook doen, een toename van regeldruk voor vrijwilligers. Vrijwilligers krijgen steeds meer te maken met wetgeving, regels en administratieve verantwoording in het organiseren van hun initiatieven. Overheden moeten ten alle tijden kritisch kijken naar de toegankelijkheid en laagdrempeligheid van hun diensten. Een afname van deze regeldruk kan namelijk betekenen dat de vrijwilligers zich meer kunnen inzetten voor datgene wat ze graag willen doen, zonder al te veel rompslomp erbij. Landelijke (branche)organisaties roepen daarom op tot een betere samenwerking en afstemming tussen overheden. Daarbij moet wel de lokale context als uitgangspunt worden genomen.

1.2.2. Cultuur- en erfgoedveld

Veel cultuur- en erfgoedinstellingen werken samen met vrijwilligers om gezamenlijk een inspirerende voorstelling, film of tentoonstelling te realiseren. Daarnaast brengen tienduizenden vrijwilligers en amateurs (lokale) cultuur en erfgoed zo dicht mogelijk bij onze inwoners.

Binnen het cultuur- en erfgoedveld worden er al verschillende sessies en activiteiten georganiseerd omtrent actuele thematieken die spelen rondom de vrijwillige inzet, zoals regeldruk. Vaak spelen steunorganisaties hierin een belangrijke rol om verscheidene organisaties, verenigingen en initiatieven te bereiken

en samen te brengen. Een actuele ontwikkeling is de Code Diversiteit en Inclusie. Dit is een gedragscode van, voor en door de Nederlandse culturele en creatieve sector met als doel dat deze sectoren de brede diversiteit van de Nederlandse samenleving representeert. Vanuit deze code wordt er ook mede gekeken naar strategieën voor de werving en behoud van vrijwilligers. Op dit gebied kan het cultuur- en erfgoedveld een waardevolle bijdrage geven aan de diverse rollen en vormen van de vrijwilliger, die ook voor andere domeinen interessant zouden kunnen zijn.

Het cultuur- en erfgoedveld ziet een rol weggelegd voor de Provincie ten aanzien van kennisdeling tussen de verschillende domeinen. Daarbij kan de Provincie aansluiten bij de bestaande ondersteuningsstructuren, waar al vele initiatieven voor onder meer kennisdeling te vinden zijn. Tevens wordt het belang onderstreept dat er specifieke aandacht is binnen het beleid van de Provincie voor vrijwilligers.

1.2.3. Sportsector

De sportsector kent vele vrijwilligers, al worden deze niet altijd meteen op deze manier herkend. Regelmatig zetten leden van sportverenigingen zich in voor bepaalde taken die nodig zijn om de vereniging gaande te houden, zoals: coaching en training, het draaien van bardiensten en bestuur- / commissiewerk. Het gaat hier vaak om vanzelfsprekendheden vanuit het individu om een bijdragen te geven aan datgene waar die persoon ook onderdeel van uitmaakt. De sportsector ziet hierbij dat de vrijwillige inzet steeds minder structureel van aard is en steeds meer flexibeler en incidenteler is; leden willen graag hun eigen schema bepalen en vullen aan de hand daarvan vrijwillige taken in. De sportsector ziet belang in het gepaster inspelen op deze 'nieuwe vrijwilliger' om zo meer oog te hebben voor intrinsieke motivaties van vrijwilligers en daarmee de vrijwillige inzet te waarborgen binnen verenigingen. Het uitspreken van verwachtingen en behoeftes vanuit beide kanten speelt hierbij een belangrijke rol.

Op het gebied van de financiële waardering van vrijwilligers zou de Provincie mogelijk een bijdrage kunnen leveren volgens de sportsector, bijvoorbeeld door in relevante subsidieregelingen het toe te staan dat er een kleine waardering op de begroting voor vrijwilliger mag worden opgenomen. Daarnaast zou

de sportsector graag best practices willen delen met onder meer het sociaal domein ten aanzien van de vrijwillige inzet. De Provincie zou hierbij kunnen fungeren als facilitator.

1.2.4. Medeoverheden

Alle 31 Limburgse gemeenten spanning zich in voor de vrijwillige inzet ter versterking van de sociale basis, door onder meer de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning, Participatiewet en de (mede)oprichting van vrijwilligerscentrales. Hoewel niet iedere gemeente een apart vrijwilligersbeleid voert, is dit primair een lokale verantwoordelijkheid en zij beschikken hiervoor over lokale en landelijke middelen.

De opgaves die gemeenten hebben ten opzichte van de lokale vrijwilligersinfrastructuur zijn onder meer: de ondersteuning in de opvolging van vrijwillige bestuurders van organisaties; het verbinden van verschillende vrijwilligersorganisaties en -initiatieven met elkaar ten behoeve van kennisuitwisseling en ondersteuning; en het ontwikkelen van meer begrip van deze lokale vrijwilligersinfrastructuur in relatie tot het realiseren van de wettelijke (maatschappelijke) taken. In deze opgaves is er de ambitie om steeds meer integraler en gebiedsgericht te gaan werken, om zo verkokering tegen te gaan, op maat gemaakte dienstverlening te kunnen geven en grote maatschappelijke vraagstukken, zoals eenzaamheid, gemeenschapszin en armoede, vanuit een meer lokale context aan te kunnen pakken. Dichterbij de burger, en dus ook de vrijwilliger, staan is hierbij het startpunt.

Gemeenten zien graag in deze opgaves de Provincie als partner, ondanks dat er momenteel geen wettelijke taak op het gebied van de vrijwillige inzet bij de Provincie is belegd. Zij zien kansen in de uitvoering van een provinciaal actieplan vrijwilligers op het gebied van het organiseren van scholing voor vrijwillige besturen, het gezamenlijk optrekken in het kader van de vermindering van regeldruk en het motiveren van burgers voor de vrijwillige inzet.

Bijlage 2:

Landschapsschets en rol van de Provincie

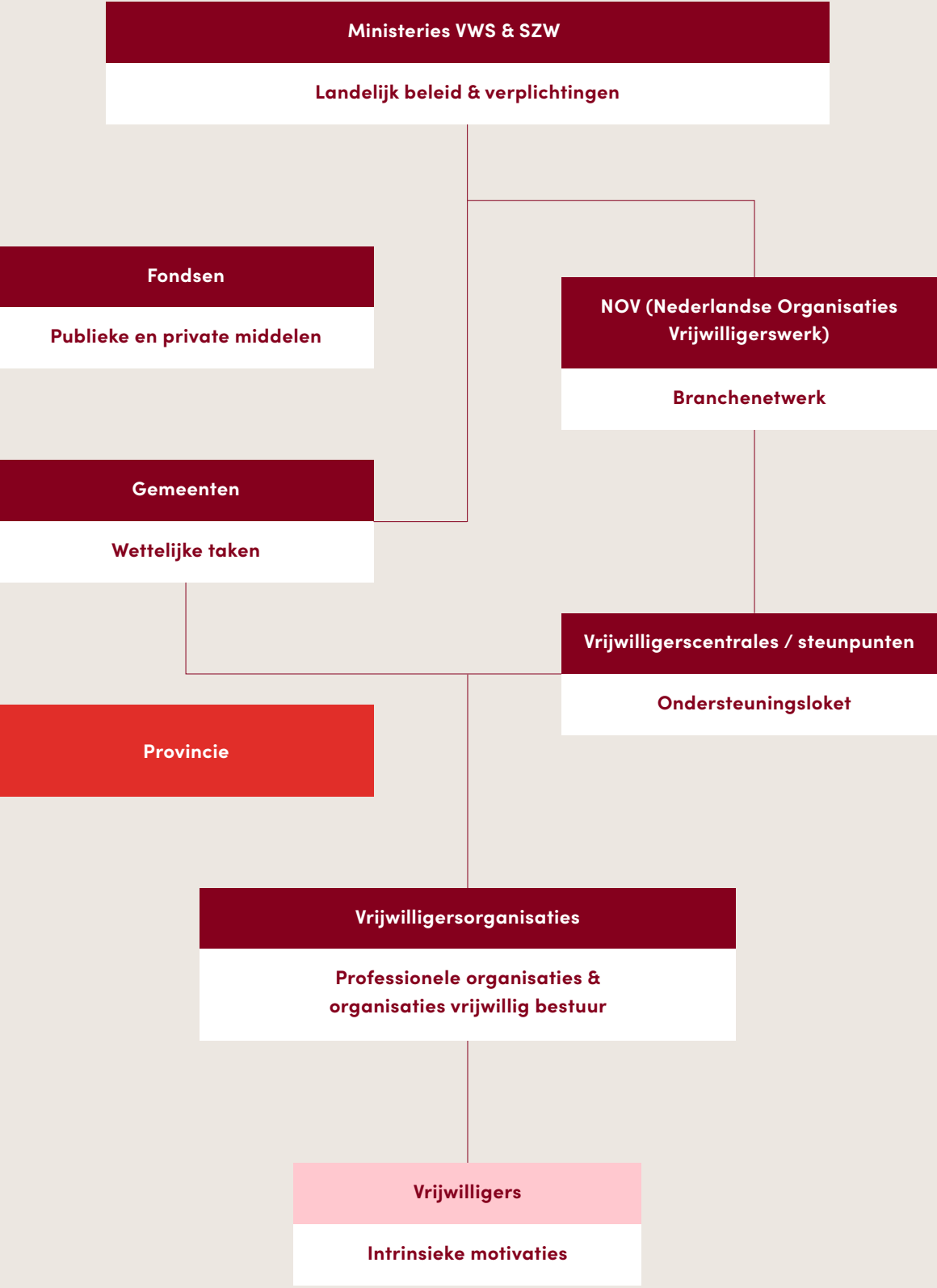
Voortkomend uit de verdieping op de vrijwillige inzet die in bijlage 1 is uitgewerkt, zijn de uitgangs- en actiepunten van het actieplan vrijwilligers geformuleerd. In deze bijlage wordt de rol van de Provincie per uitgangspunt gedefinieerd. De Provincie voert met dit actieplan autonoom beleid uit, waarmee een aanvulling en versterking wordt gegeven op de bestaande ondersteuningsstructuren in het landschap rondom de vrijwillige inzet.

2.1 Landschapsschets

Dit landschap beslaat uiteenlopende domeinen, waardoor de structuur rondom de vrijwillige inzet verschillende vormen aanneemt. Kijkend naar het beleidsmatig niveau hierin, onderscheiden wij een aantal belangrijke actoren waartoe de Provincie zich verhoudt.

In dit landschap valt het op dat de Provincie zich niet direct naast de vrijwilligers en vrijwilligersinitiatieven positioneert, maar een rol neemt in de ondersteuningsstructuren rondom deze vrijwillige inzet. Dit is een bewuste keuze; de vrijwillige inzet is zo breed en divers dat het onmogelijk is om per vrijwilligerscategorie een actie de komende periode uit te voeren, voornamelijk omdat individuele intrinsieke motivatie leidend is en daar geen algemeen beleid op kan worden gevoerd. Daarnaast is er al een solide ondersteuningsstructuur aanwezig, zoals ook blijkt uit de verdieping op de vrijwillige inzet in bijlage 1. De Provincie positioneert zich daarom met het actieplan vrijwilligers binnen deze structuur, waardoor er samenwerking en uitwisseling met de genoemde actoren wordt gerealiseerd. Op deze manier intervenueert het actieplan niet met de dagelijkse bezigheden van vrijwilligers en vrijwilligersinitiatieven, maar biedt het actieplan wel aanvulling en versterking op het landschap rondom de vrijwillige inzet. Hiermee willen wij bijdragen aan de behoeftes die vrijwilligers hebben ten aanzien van hun inzet en de actuele thematieken die er op dit moment spelen.

Stroomdiagram: Beleidsmatige ondersteuningsstructuur vrijwillige inzet

2.2. Rol van de provincie per uitgangspunt

De Provincie kent verschillende rollen in de uitvoering van het actieplan vrijwilligers. De belangrijkste en meest voorkomende rollen in dit actieplan zijn: de Provincie als verbinder, facilitator / ondersteuner en partner. Deze rollen zijn echter niet nieuw ten aanzien van maatschappelijke vraagstuk rondom de vrijwillige inzet. Er zijn al verscheidene samenwerkingsverbanden, ondersteuningsmogelijkheden, (subsidie) instrumenten, projecten en initiatieven door de Provincie opgezet de afgelopen jaren op dit gebied. De rol van de Provincie is in dit actieplan actief gericht op het perspectief van de vrijwilliger, maar is in die zin een continuering van en aanvulling op wat wij al doen en hebben gedaan voor de vrijwillige inzet, zowel direct als indirect. Ook hierin kan de grote diversiteit, vanuit de verschillende beleidsdomeinen en rollen van de Provincie, ten aanzien van de vrijwillige inzet niet volledig gereflecteerd worden in dit actieplan. Focus, duidelijke keuzes en doorlopende wederzijdse communicatie hierover richting en in afstemming met relevante partners en betrokkenen zijn daarom belangrijk in de uitvoering van het actieplan vrijwilligers.

De Provincie sluit per uitgangspunt vanuit haar verschillende rollen aan bij de behoeftes die er leven en heeft hierin een passende en open houding, waarbij oog is voor de lokale context en ontwikkelingen.

Uitgangspunt 1: Waardering

Rol:
Ondernemer en ondersteuner

Invulling rol:
De Provincie neemt binnen dit uitgangspunt een meer actieve rol in. Vanuit eigen middelen en (beleids) aanpakken wordt een bijdrage geleverd aan onder meer het imago van de vrijwillige inzet en de manier waarop de Provincie ook zelf haar waardering kan uiten voor de vele vrijwilligers die actief zijn in Limburg.

Uitgangspunt 2: Ontzorgen en praktische ondersteuning

Rol:
Ondersteuner, ondernemer en partner

Invulling rol:
De Provincie legt de nadruk op de toegankelijkheid en laagdrempeligheid van (haar eigen) subsidie-instrumenten en fondsen. Daarnaast is stelt ze zich onder meer op als ondersteuner van gemeentes om te onderzoeken op welke manier regeldruk kan worden verminderd. De sociale, lokale infrastructuur en daarmee gepaarde vrijwillige inzet is namelijk primair een lokale verantwoordelijkheid.

Uitgangspunt 3: Aandacht voor intrinsieke motivatie in werving en behoud vrijwilligers

Rol:
Toetser en ondersteuner

Invulling rol:
De Provincie brengt best practices uit verschillende domeinen in kaart en deelt deze samen met relevante, externe partijen.

Uitgangspunt 4: Kennisdeling

Rol:
Ondernemer, ondersteuner en subsidiënt

Invulling rol:
De Provincie sluit, al dan niet financieel, aan bij bestaande initiatieven, activiteiten en projecten van organisaties uit de ondersteuningsstructuur rondom de vrijwillige inzet. Zij hecht waarde aan een actieve, doorlopende uitwisseling met relevante, externe partijen.

Lijst met gesprekspartners en relevante achtergrondinformatie

Hieronder volgt een overzicht van de gesprekspartners waarmee wij hebben gesproken in het kader van dit actieplan.

Wij hebben gesproken met vertegenwoordigers van:

- Burgerkracht
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Roermond
- Gemeente Venlo
- Huis voor de Kunsten
- Humanitas
- Jeugdwerk Limburg
- Katalys
- Koninklijke Nederlandse Voetbalbond
- Limburg Athletics+
- Limburg Cycling
- Oranjefonds
- Outwards
- Provincie Zeeland
- Provincie Overijssel
- Spil in de Wijk
- Stichting SMOL (Vrijwilligersacademie)
- Vereniging kleine kernen Limburg
- Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV)

Relevante achtergrondinformatie:

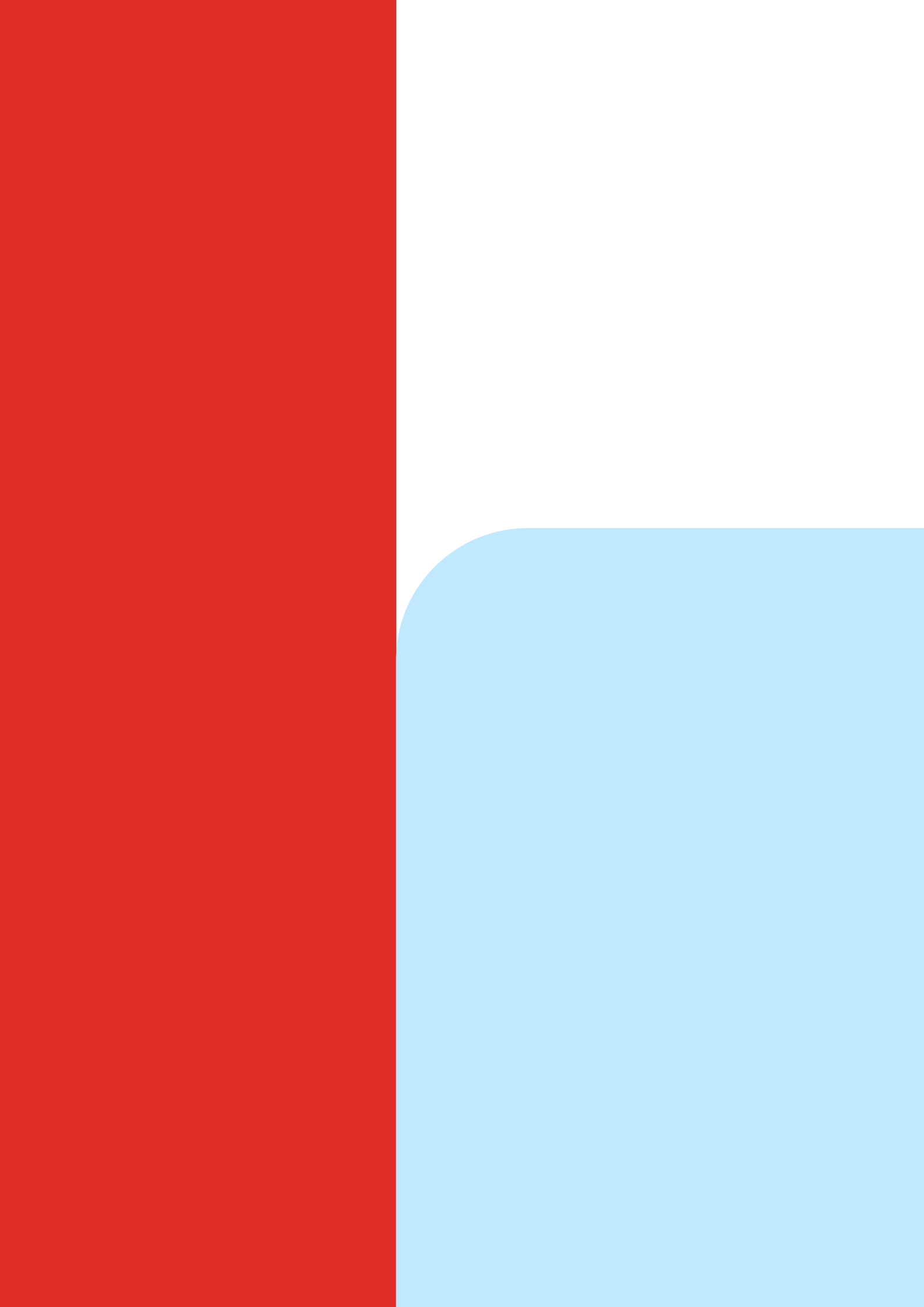
- [Centrum voor Filantropische Studies, Geven in Nederland 2024, 2024](#)
- [Boekmanstichting, Er is ALTIJD iets te doen. Richting een gezonde balans tussen betaald en onbetaald werk, juni 2029](#)
- [Centraal Bureau voor de Statistiek, Vrijwilligerswerk 2023, april 2024](#)
- [Movisie, Vrijwillige inzet is de basis. Aandachtspunten voor lokaal beleid, december 2014](#)
- [Mulier Instituut, Vrijwilligerswerk in de sport 2012-2020, 2022](#)

Dit is een uitgave van de Provincie Limburg.

augustus 2024 | 2406 1067

Provincie Limburg
Limburglaan 10, 6229 GA Maastricht
Postbus 5700, 6202 MA Maastricht
+31 (0)43 389 99 99, postbus@prvlimburg.nl

www.limburg.nl

Limburgs actieplan vrijwilligers

Onze vijf uitgangspunten

Uitgangspunt 4: Aandacht voor intrinsieke motivatie in werving en behoud vrijwilligers

De vrijwillige inzet is steeds minder van structurele aard met vastomlijnde taken. Vrijwilligers vinden flexibiliteit en regie over hun eigen tijd belangrijk. Dit betekent dat in de strategieën voor de manier van werving en behoud van vrijwilligers hiervoor oog moet zijn om de vrijwillige inzet te (blijven) waarborgen.

Actie:

Via onze subsidierelaties brengen wij in kaart welke opgaves er zijn ten aanzien van de werving en het behoud van vrijwilligers, maar ook welke inspirerende en effectieve best practices er al reeds zijn voor deze opgaves. Door een enquête halen wij deze informatie bij onze subsidierelaties uit verschillende domeinen op en wij houden interviews ter verdieping. Vervolgens brengen wij organisaties samen om kennis en ervaring op dit gebied met elkaar te delen. Wij vragen hierbij aan organisaties die met vrijwilligers samenwerken om oog te hebben voor de behoeftes van de individuele vrijwilliger in de ontwikkeling of aanpassing van deze strategieën.

Uitgangspunt 5: Kennisdeling

Van elkaar kun je leren. Het uitwisselen van ervaring en kennis is voor iedereen belangrijk om te (blijven) ontwikkelen. Niet alleen voor de vrijwilliger of (vrijwilligers)organisatie, maar ook voor ons als Provincie. Op deze manier versterken we elkaar op het gebied van actuele thematieken die van belang zijn voor vrijwilligers.

Actie:

Wij betrekken in de uitvoering van het actieplan vrijwilligers een externe denktank van organisaties uit voornamelijk het sociaal domein, die onderdeel zijn van de ondersteuningsstructuur rondom de vrijwillige inzet. Voor de samenstelling van de denktank zullen wij kijken naar een aansluiting bij al bestaande netwerken en kennistafels. Periodiek zullen wij in gesprek blijven gaan met deze denktank om concrete invulling te geven aan de afzonderlijke actiepunten; ze denken hierbij mee en hebben uitvoeringskracht. De denktank speelt ook een rol in de verschillende evaluatie-momenten van dit actieplan.

Actie:

Wij onderzoeken op welke manier we organisaties beter kunnen ondersteunen die evenementen organiseren, waarbij verschillende groepen vrijwilligers samen komen en kennis wordt gedeeld over actuele thematieken die relevant zijn voor vrijwilligers.

Actie:

Wij bekijken op welke manier wij actief ondersteuning kunnen leveren aan de kennisuitwisseling tussen en voor vrijwilligers en vrijwillige besturen. Wij onderzoeken hierbij de mogelijkheid tot het bieden van een financiële bijdrage, eventueel in de vorm van vouchers die kunnen worden ingezet voor het opdoen van meer en nieuwe kennis.

Voor het volledige plan, ga naar de website.

Dit is een uitgave van de Provincie Limburg.

augustus 2024 | 2406 1067

Provincie Limburg
Limburglaan 10, 6229 GA Maastricht
Postbus 5700, 6202 MA Maastricht
+31 (0)43 389 99 99, postbus@prvlimburg.nl

www.limburg.nl

provincie
Limburg

De Provincie zet zich de komende jaren in voor Limburgse vrijwilligers, vrijwilligersinitiatieven en -organisaties en ondersteuningsstructuur rondom de vrijwillige inzet. Ons startpunt hierbij zijn de behoeftes van de vrijwilligers zelf. Wij hebben deze behoeftes vertaald in een vijftal uitgangspunten, die de basis vormen van dit actieplan. Per uitgangspunt ondernemen we verschillende acties in de periode 2024-2027.

Uitgangspunt 1 Waardering

Erkenning en waardering geven voor de inzet van vrijwilligers is van groot belang. Dit zorgt niet alleen voor een duurzamere samenwerking, maar ook voor een goede verstandhouding waarin aandacht is voor elkaar. Aangezien iedere vrijwilliger vanuit een eigen intrinsieke motivatie een bijdrage levert, kent de manier van waarderen vele vormen.

Actie:

Binnen de verschillende uitgangs- en actiepunten van het actieplan vrijwilligers zetten wij actief de behoeftes van vrijwilligers centraal, evenals de waardering voor hun inzet.

Actie:

We besteden via de (sociale media) kanalen van de Provincie gedurende het hele jaar aandacht aan de diversiteit van de vrijwillige inzet, waarbij we een vrijwilliger, een vrijwilligersinitiatief, relevante thematieken of een inspirerende aanpak rondom de vrijwillige inzet in de belangstelling van het publiek brengen. Wij betrekken hierbij tevens de kanalen en platforms van relevante externe partijen.

Actie:

We verkennen welke (mogelijke) rol vrijwilligers spelen in Limburgse aandachtswijken, dorpen en buurten. Dit door, in de ontwikkeling van de nieuwe integrale wijken- en dorpenaanpakken en sociale leefbaarheidsaanpak van de Provincie, betrokkenen nadrukkelijk te vragen naar deze (mogelijke) rol. Hiermee onderzoeken wij of en op welke manier de waardering van vrijwilligers kan worden meegenomen in deze aanpakken.

Uitgangspunt 2: Ontzorgen en praktische ondersteuning

Er worden steeds meer (rand)taken bij vrijwilligers belegd, waardoor ze minder tijd hebben om datgene te doen waarvoor ze zich graag willen inzetten. Verhoogde administratieve druk en meer bureaucratische processen zorgen voor een hogere belasting op de vrijwilliger. Zo ook het aanvragen van financiële steun voor initiatieven. Door aandacht te hebben voor het ontzorgen van de vrijwilliger, kan er meer ruimte ontstaan voor de daadwerkelijke inzet voor iemand anders en / of de samenleving vanuit de vrijwilliger.

Actie:

Wij bekijken doorlopend hoe wij nieuwe subsidieregelingen, die relevant zijn voor vrijwilligers, laagdrempeliger en toegankelijker kunnen maken. Hierbij wordt er een koppeling gemaakt met de sociale leefbaarheidsaanpak van de Provincie.

Actie:

Wij verkennen de samenwerking met één sociaal fonds dat dicht op vrijwilligers- en bewonersinitiatieven staat, de taal van de vrijwilligers spreekt en toegankelijk en laagdrempelig met cofinanciering initiatieven kan ondersteunen.

Uitgangspunt 3: Vermindering regeldruk

In het verlengde van uitgangspunt 2 ligt de vermindering van regeldruk. Hoewel dit effect heeft op de vrijwilliger, is dit een belangrijk onderdeel van onze eigen taak als dienstbare en responsieve overheid. Centraal hierbij staat: luisteren naar wat er leeft en ervoor zorgen dat wetgeving, beleid en uitvoering meer één geheel vormen. Daarnaast speelt regeldruk ook in sterk toenemende mate een rol in de uitvoeringskracht van gemeentes.

Actie:

In de verkenning van de Provincie naar de vermindering van regeldruk voor burgers in de dienstverlening van overheden, nemen wij de organisatie van bovenlokale evenementen door vrijwilligers en de (mogelijke) knelpunten die zij ervaren als thema mee. Zo halen wij belangrijke output op in gesprek met gemeentes, die we kunnen inzetten voor de aanscherping van het actieplan vrijwilligers binnen dit uitgangspunt.